

Norsk Hydros Pensjonskasse

Fripoliser i Norsk Hydros Pensjonskasse

Ajour mars 2022

*Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet
med eget styre, eget regnskap og egen kapitalforvaltning.*

1 Innledning

Norsk Hydros Pensjonskasse ble etablert i 1916. Dagens pensjonskasse ble opprettet 1. juli 1968 ved sammenslåing av Norsk Hydro Funksjonærers Pensjonskasse og Norsk Hydro Arbeideres Pensjonskasse, med det formål å sørge for at medlemmenes rettigheter er godt ivaretatt og samtidig sikre de totale pensjonsforpliktelser på en optimal måte for Hydro. Pensjonskassen står under tilsyn av Finanstilsynet og har konsesjon til å drive virksomhet som pensjonskasse samt å forvalte fripoliser på egen balanse.

1.1 Hva er en fripolise

Dersom du har vært medlem av en pensjonsordning og meldes ut av denne, har du rett på en fripolise dersom du hadde minst 1 års ansettelse. Du kan meldes ut fordi du slutter i bedriften, fordi du har gått over til arbeidsgivers innskuddspensjon eller av andre grunner ikke lengre er omfattet av ordningen.

Det kan også utstedes en fripolise i forbindelse med endring av en eller flere pensjonsdekninger, slik som ved endring av uførepensjonsdekningen 31.12.2016.

1.1.1 Hvordan regnes fripolisen?

En fripolise er den opptjente rettighet man får ved utmelding av en ytelsespensjonsordning. Ytelsene er opptjent lineært i forhold til total sikret ytelse ved nådd alder, uførhet eller død, og regnes fra opptak i ordningen og fram til opptjeningsalder.

Eksempel Per er født 1.1.1960, og hadde opptak i ordningen 1.1.1995. Han er 35 år ved opptak og det er totalt 32 år fram til 67 års-dagen. Per ble meldt ut av ordningen 1.1.2014.

Han hadde på dette tidspunktet en beregnet alderspensjonsytelse ved 67 år på 100.000 kroner og hadde 19 års medlemstid. Den fulle pensjonen på 100.000 kroner ble ved utmelding redusert til 59.375 kroner ($100.000 \times 19/32 = 59.375$).

Tilsvarende beregning blir foretatt for de øvrige pensjonsytelsene. I praksis regner Pensjonskassen opptjening i dager og ikke år, men prinsippene er de samme.

1.1.2 Beregning av fripolisens kapital og regulering av ytelser

Per er garantert de oppgitte ytelsene i fripolisen ved nådd pensjonsalder eller ved uførhet og de etterlatte ved død.

Det er avsatt midler for å utbetale de fremtidige pensjonene basert på antatt utbetalingslengde og sannsynlighet for død, uførhet etc., men det avsettes en mindre kapital enn det man vil ha behov for ved 67 år.

I vårt eksempel, hvor det er 13 år fra utmelding og fram til 67 år, er det avsatt ca. 666.000 kroner i reserve for alderspensjonen. Vi antar i dag at livsvarig utbetaling medfører at pensjonen for en mann skal utbetales i ca. 20 år fra 67 år, dvs at antatt samlet utbetaling blir om lag 1.190.000 kroner. Avsetningen er lavere fordi kapitalen vil kunne oppnå avkastning i mange år, både før utbetaling skal starte og etterpå. En fripolise i Pensjonskassen forutsettes å få en avkastning på gjennomsnittlig ca. 3,1 % hvert år for å komme opp i det beløp som behøves for å kunne utbetale de 59.375 kronene fra 67 år og livsvarig.

Tilsvarende prinsipp gjelder for de øvrige dekningene.

Fripolisens regelverk innebærer at i de årene Pensjonskassen oppnår en avkastning utover den forutsatte renten, og ikke er pålagt av Finansmyndighetene å disponere annerledes, vil overskytende avkastning benyttes til oppregulering av beløpene.

I tillegg vil et eventuelt overskudd på risikoresultatet fordeles ut. Risikoresultatet dannes som følge av at dødelighet og uførhet i året avviker fra det som er forutsatt i de avsatte midlene. Der hvor dette avviker gir et overskudd, og hvor man ikke er pålagt av Finansmyndighetene å disponere annerledes, blir også den del av overskuddet som ikke tilføres risikoutjevningfond, fordelt ut til oppregulering av beløpene.

1.2 Fripolise i Norsk Hydros Pensjonskasse

Fripolisens kapital forvaltes sammen med og helt identisk som den øvrige kapitalen i Norsk Hydros Pensjonskasse. Midlene er plassert i aksjer, obligasjoner og eiendom. Fripolisen gis altså, med et lite unntak, det samme overskudd som øvrige midler i Pensjonskassen. Unntaket er at Pensjonskassen kan holde tilbake 20 % av overskuddet som overføres til Pensjonskassens egenkapital. Det resterende overskuddet går uavkortet til oppregulering av pensjonsytelsene.

Norsk Hydros Pensjonskasse har de siste årene hatt et overskudd på risikoresultatet, også før innføring av en forsterket tariff (ekstra avsetning av midler) for å ta høyde for at vi i Norge som gruppe lever lengre.

Norsk Hydros Pensjonskasse har hatt fripoliser på egen balanse siden 2001. I årene fram til nå har gjennomsnittlig oppregulering av pensjonsytelsene vært ca. 1,5 % pr år. Det til tross for flere år i perioden med en finanssituasjon som har gitt 0 i regulering, samt at deler av overskuddet for 2011 og hele overskuddet for 2012 og 2013 har vært pålagt benyttet til forsterkning av kapitalen og dermed ikke har kunnet benyttes til oppskrivning av ytelsene.

Norsk Hydros Pensjonskasse var i 2014 ferdig med de pålagte, ekstra avsetningene for å kunne håndtere større pensjonsutbetalinger når vi som gruppe lever lengre og er således godt rustet for å kunne gi overskudd også i fremtiden.

1.2.1 Hvordan kan du se dette i kontoutskriften?

Du får årlig en kontoutskrift for fripolisen din. Bruk av resultatet i postene 5 og 6 og fremkommer gjennom de oppjusterte ytelsene i matrisen for sikrede årlige pensjonsbeløp.

5	Tilført avkastning til økning av årlige pensjonsbeløp
	Total tilført avkastning utover garantert avkastning:
	Herav til: Dekning av negativt risikoresultat
	Styrking av premiereserve
	Tilleggsavsetninger
6	Risikoresultat til økning av årlige pensjonsbeløp
	Totalt risikoresultat
	Herav til/fra: Risikoutjevningfondet
	Styrking av premiereserve
	Tilført avkastning (hvis negativt resultat)
	Pensjonskassens egenkapital (hvis negativt resultat)

1.3 Pensjonsytelsene

De pensjonsytelser du er sikret, er oppgitt i det tilsendte fripolisedokument, under pensjonsytelser i medlemsportalen, samt i den kontoutskrift som årlig lastes opp i medlemsportalen.

1.3.1 Pensjonsalder

Ordinær pensjonsalder i ytelsesordningen er 67 år. Du kan velge å ta ut pensjon tidligere enn fylte 67 år, eller vente med å ta ut pensjonen til et tidspunkt senere enn ved fylte 67 år. Pensjonen må senest igangsettes ved fylte 75 år.

1.3.2 Mulighet for tidliguttak av alderspensjonen

Lov om foretakspensjon ble fra 01.01.2011 endret slik at et medlem av en foretakspensjonsordning kan ta ut hel eller delvis pensjon fra tidligst fylte 62 år. Det er heller ikke krav om samtidig uttak av folketrygd. Det er etablert et identisk regelverk for fripoliser.

Den oppsparte pensjonskapitalen blir ved tidliguttak omregnet til et lavere årlig beløp, men med en lengre utbetalingsperiode. Du begynner altså å bruke av din oppsparte pensjonskapital ved tidliguttak. Ved igangsetting av uttak etter 67 år vil den oppsparte kapitalen omregnes til en høyere årlig ytelse, men med en sannsynlig kortere utbetalingsperiode. Siste grense for igangsetting av uttak er ved fylte 75 år.

1.3.3 Begrensninger for uttak

I motsetning til folketrygdens regelverk gis det begrenset fleksibilitet. For å kunne ta ut delvis pensjon før 67 år, må omregnet årlig pensjon utgjøre minst 20 % av grunnbeløpet.

Når utbetaling først er igangsatt kan den før 67 år evt. bare endres til 100 % uttak. Dersom du mottar uførepensjon, kan alderspensjon kun tas ut slik at samlet uttak utgjør 100 % av full pensjon. Dersom du blir ufør etter igangsetting av uttak, vil alderspensjonsuttaket reduseres slik at samlet pensjonsgrad blir 100 % av full pensjon.

1.4 Uførepensjon

Uførepensjon utbetales fra den dag din inntektsevne har vært redusert med minst 25 % i et sammenhengende tidsrom av 12 måneder, dog tidligst fra den dag da full lønn fra foretaket eller konsernforetakene opphører. Redusert inntektsevne vil normalt dokumenteres av et vedtak fra NAV.

Hvis du er delvis ervervsufør, utbetales en gradert pensjon. Det ytes pensjon fra tjenestepensjonsordningen fra 25% uførhet. Ved uføregrad mellom 25-49 % vil det som regel ikke foreligge rett til ytelse fra NAV. Pensjonskassen krever i slike tilfeller at det foreligger sykemelding samt legeerklæring som dokumenterer uføregraden.

Det utbetales den samme ytelsen fra fripolisen i Norsk Hydros Pensjonskasse uavhengig av om du har arbeidsavklaringspenger eller varig uføretrygd fra folketrygden. Fripolisen din fra oss skal heller ikke samordnes med andre uførepensjonsytelser du har rett på.

Det opptjenes ikke fripoliserett for uførepensjon og barnetillegg for fripoliser utstedt etter 1.1.2017.

1.4.1 Barnetillegg

Barnetillegget er på 10 % av uførepensjonen for hvert barn (maksimum 6 barn) under 21 år som har rett til barnpensjon.

Med barn regnes egne barn, herunder adoptivbarn, stebarn og fosterbarn som medlemmet ved sin død pliktet å forsørge eller forsørget.

Dersom du blir ufør etter tidlig uttak av alderspensjon, reduseres alderspensjonsutbetalingen slik at samlet pensjonsgrad ikke overstiger 100 % av full pensjon.

Uførepensjonen utbetales fram til friskmelding, død eller til du når opptjeningsalder 67 år da den avløses av alderspensjon.

1.5 Etterlatte

1.5.1 Pensjon til gjenlevende ektefelle og eller samboer

Gjenlevende ektefelle eller samboer etter medlem, har rett til pensjon. Som samboer regnes en person medlemmet for tidspunkt for dødsfallet hadde felles bolig og felles barn med, eller levde sammen med i felles bolig i ekteskapslignende forhold de siste 5 år før dødsfallet. Det kan ikke foreligge forhold som ville hindre at lovlig ekteskap ble inngått.

Pensjon ytes ikke dersom ekteskapet eller samboerforholdet ble inngått etter at medlemmet har fylt 65 år.

Pensjonen er uavhengig av den etterlattes egen arbeidsinntekt og faller ikke bort ved gjengifte.

Dersom avdøde etterlater seg fraskilt ektefelle og nåværende ektefelle/samboer vil pensjonen i utgangspunktet bli delt etter regelverket i ekteskapslovgivningen.

1.5.2 Barnepensjon

Den oppgitte pensjon gjelder for ett barn. Pensjon for øvrige barn beregnes til halvparten av dette beløpet. Pensjonene summeres og deles likt på alle barna.

Med barn regnes egne barn, herunder adoptivbarn, stebarn og fosterbarn som medlemmet ved sin død pliktet å forsørge eller forsørget.

Barnepensjonen opphører ved barnets fylte 21 år. Det gjelder spesielle regler for barn som er uføre ved 21 års dagen.

1.5 Separat uførefripolise i forbindelse med endring 1.1.2017

Alle ordinær uførepensjon etter Lov om foretakspensjon ble fra 1.1.2017 avgangsført med fripolise.

For medlemmer som var friske 1.1.2017, viser uførefripolisen den oppsparte rettigheten pr denne dato. Utbetaling fra denne følger det regelverket som ellers fremgår i dette faktaarket.

For medlemmer som var helt eller delvis uføre pr. denne dato, har uførefripolisen både en utbetalt ytelse som er identisk (eller i noen tilfeller høyere) enn den man hadde før 31.12.2016, samt en oppspart rett regnet på samme måte som for aktive. Ved endring i uføregrad opp/ned, vil ny utbetalt ytelse påvirkes av oppspart rettighet. For øvrig følges regelverket i faktaarket. Vi ber deg ta kontakt med Pensjonskassen for mer informasjon i det enkelte tilfelle.

1.6 Utbetaling og regulering av pensjon

Pensjonsytelsene blir utbetalt i månedlige beløp og utbetales fra Norsk Hydros Pensjonskasse.

I henhold til lov om foretakspensjon skal den del av avkastningen på pensjonistenes kapital som er utover den som trengs for å dekke grunnlagsrenten, benyttes til regulering. Pensjonsbeløpene reguleres etter at regnskap for foregående år er godkjent. Den faktiske endringen gjennomføres i mai, men pensjonsbeløpene skal oppreguleres med virkning fra 1.1. og det foretas dermed en etterbetaling. Myndighetene kan bestemme at avkastning skal disponeres på annen måte.

Alle ytelser man enten har utbetalt nå eller kan ha rett på i framtiden, reguleres med samme proSENTSATS.

2 Mer informasjon

Alle med fripolise skal årlig motta en kontoutskrift for fripolisen. Innholdet i kontoutskriften er regulert i en forskrift fastsatt av myndighetene og inneholder bl.a. oversikt over hvilke dekninger du har, og hva du kan få i årlig pensjon fra disse dekningene. Kontoutskriften gir som tidligere nevnt også opplysning om årlig avkastning.

Pensjonsbeløpene blir utbetalt fra Norsk Hydros Pensjonskasse og kommer i tillegg til ytelsene fra NAV og fra eventuelle fripoliser fra tidligere arbeidsgivere.

Fripoliseytelsene samt kontoutskriften finner du pensjonskassens medlemsportal (link til pensjonskassens internettside: pensjonskassen.hydro.com).

Ved å gå inn på www.minpensjon.no kan du dessuten finne informasjon om dine øvrige fripoliser. Fra denne siden kan du også klikke deg inn på NAVs sider, samt lese mer om AFP-ordningen.

Du er også hjertelig velkommen til å ta kontakt med oss i Pensjonskassen.

Kontaktdata:

Norsk Hydros Pensjonskasse
Postboks 980 Skøyen
0240 Oslo

Besøksadresse: Drammensveien 264

Mailadresse: pensjonskassen@hydro.com

Telefonnummer til sentralbord: 22 53 81 00